

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2025

Film, tv och eventteknik

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkeshögskolans statistik	5
Bedömning av platsernas utveckling	5
Film, tv och eventteknik	6
Utfall ansökan YH-program 2024	7
Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	12
Regionalt utbud och regional efterfrågan	20
Bedömning av utvecklingen för nya platser inom YH-program med start från 2026	23
Definitioner	24

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens

beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Bedömning av nya platser

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå, när så har varit möjligt.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- outnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt outnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start från 2026.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Film, tv och eventteknik

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan som bidrar till kompetensförsörjning inom film- och tv-produktion samt eventteknik.

Film- och tv-produktion	SUN-KOD 213ba
Film- och tv-producent	SUN-KOD 213bb
Manusförfattare	SUN-KOD 213bd
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	SUN-KOD 213by
Eventtekniker	SUN-KOD 523xa

Utfall ansökan YH-program 2024

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Film- och tv-produktion	2	1
Film och tv-producent	1	1
Manusförfattare	0	-
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	0	-
Eventtekniker	6	1

Källa: MYH.

**Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.**

Utbildningsinriktningar	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Film- och tv-produktion	140	192	187	143	35	
Film och tv-producent	118	93	40	40	20	
Manusförfattare	38	18	18			
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	51	51	16			
Eventtekniker	60	94	106	74	28	

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2025 påverkar i huvudsak slutåret 2028 och framåt eftersom utbildningarna generellt omfattar mellan 300 och 450 yrkeshögskolepoäng. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt.

YH-flex

Ingen av analysens utbildningsinriktningar har några beviljade YH-flex platser för 2025. Enligt Yrkesnämnden för film och tv (YNFT) saknar många yrkesverksamma i branschen dokumenterad kompetens. Validering kan tillsammans med YH-flex vara ett alternativ för dem. Även för eventtekniker kan YH-flex vara ett verktyg för att höja kompetensen bland yrkesverksamma.

Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Film- och tv-produktion	87 %	88 %	91 %
Film och tv-producent	79 %	73 %	55 %
Manusförfattare	91 %	87 %	88 %
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	..	75 %	64 %
Eventtekniker	80 %	78 %	80 %
Totalt för yrkeshögskolan	70 %	68 %	68 %

Prickad cell innebär att uppgiften inte är tillgänglig, för osäker för att anges eller borttagen av sekretesskäl.

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2023).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Film- och tv-produktion	59 ± 13	..	..	..
Totalt för yrkeshögskolan	84 ± 1	62 ± 1	25 ± 1	13 ± 1

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall. Prickad cell innebär att uppgiften inte är tillgänglig, för osäker för att anges eller borttagen av sekretesskäl.

Källa: MYH och SCB.

Uppgifter kan inte visas för film- och tv-producent, manusförfattare, övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion.

SCB har fått i uppdrag av myndigheten att ta fram uppgifter även för de utbildningsinriktningar som har haft för få svarande för att ett resultat ska kunna publiceras för aktuellt år. För att åstadkomma detta har de tre senaste årens resultat räknats samman. På så vis kan myndigheten också visa resultat för film och tv-produktion, manusförfattare samt övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2021–2023 sammanräknat).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Film- och tv-produktion	69 ± 7	59 ± 8	17 ± 6	23 ± 7
Manusförfattare	75 ± 11	54 ± 13	19 ± 11	27 ± 12
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	71 ± 12	..	..	..
Totalt för yrkeshögskolan	88 ± 0	65 ± 0	25 ± 0	11 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall. Prickad cell innebär att uppgiften inte är tillgänglig, för osäker för att anges eller borttagen av sekretesskäl.

Källa: MYH.

Trots sammanslagningen kan inga uppgifter visas för film- och tv-producent samt eventtekniker.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2022	2023	2024
Film- och tv-produktion	1 %	6 %	24 %
Film och tv-producent	13 %	14 %	28 %
Manusförfattare	0 %	0 %	0 %
Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion	.	12 %	16 %
Eventtekniker	4 %	8 %	0 %
Totalt för yrkeshögskolan	12 %	11 %	9 %

Prickad cell innebär att uppgifter inte kan förekomma.

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden för film och tv-produktion, manusförfattare samt eventtekniker ligger stabilt över genomsnittet för yrkeshögskolan medan övriga utbildningar inom film-, radio- och tv-produktion ligger nära genomsnittet. Examensgraden för film- och tv-producent visar en sjunkande trend och hamnar en bra bit under snittet vid senaste mätningen.

Resultat för andel i arbete kan endast visas för film- och tv-produktion. Resultatet är väldigt lågt, 59 procent jämfört med yrkeshögskolans genomsnitt på 88 procent.

Resultaten för andel i arbete i den sammanslagna statistiken visar att film- och tv-produktion, manusförfattare samt övriga utbildningar inom film-, radio- och tv-produktion ligger under genomsnittet för yrkeshögskolan. Uppgifter kan inte visas för film- och tv-producent samt eventtekniker.

Även överensstämmelsen mellan arbete och utbildning är lägre än genomsnittet i den sammanslagna statistiken. För manusförfattare samt film- och tv-produktion har 27 respektive 23 procent ett arbete som inte alls överensstämmer med utbildningen, vilket kan jämföras med yrkeshögskolans genomsnitt på 11 procent. Uppgifterna kan inte visas för film- och tv-producent, eventtekniker samt övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion.

Manusförfattare och eventtekniker nyttjar sina platser väl och har få eller inga outnyttjade platser. Övriga utbildningar film-, radio och tv-produktion ligger nära eller något över snittet för yrkeshögskolan för outnyttjade platser. Runt en fjärdedel av platserna var outnyttjade för film- och tv-produktion samt film- och tv-producent det senaste året.

Slutsats

Resultaten för examensgrad är generellt sett goda med vissa undantag. Nyttjandegraden har minskat det senaste året för några inriktningar.

Resultat för sysselsättning och överensstämmelse kan inte redovisas för flera av utbildningsinriktningarna, vilket innebär att det inte går att dra några generella slutsatser angående hur väl yrkeshögskoleutbildningarna bidrar till kompetensförsörjningen inom film, tv och eventteknik. För de inriktningar där resultat kan visas är resultaten lägre eller mycket lägre än yrkeshögskolans genomsnitt. Det skulle kunna indikera att dimensioneringen behöver minska.

Yrkesnämnden för film och tv (YNFT) förklarar resultaten för sysselsättning och överensstämmelse med en tillfälligt minskad efterfrågan på grund av lågkonjunkturen. Branschen präglas av tidsbegränsade projektanställningar där individerna har andra jobb i perioder. Det kan därför ta flera år för nyexaminerade att etablera sig i branschen.

För att underlätta etableringen kan individer med dokumenterad kompetens som motsvarar branschens fastställda krav, listas i branschens yrkesregister. YNFT framhåller därför branschens önskan om att stärka samarbetet mellan utbildningsanordnare och arbetsmarknad, så att utbildningarnas kvalitet, sysselsättningsgraden och överensstämmelsen kan förbättras.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

I film- och tv-branschen finns det väldigt många och specialiserade yrkesroller och yrkestitlar, flera hundra. Enligt YNFT pågår ett arbete med att tydliggöra yrkesrollerna och kravställa dess kompetenser. Vissa kompetenskrav har identifierats som gemensamma för hela branschen och ingår som en bas i alla yrkesroller för att kunna bli anställningsbar, till exempel arbetsmiljö- och säkerhetsarbete, branschens strukturer, frilansarbete, fackspråk och arbetsrutiner.

Enligt YNFT kan branschens yrkesroller förenklat förklaras genom tre huvudsakliga funktioner: A-, B- och C-funktioner.

- A-funktionerna har ett kreativt och organisatoriskt ansvar och återfinns till exempel inom arbetsledande yrkesroller. Dessa kompetenser ligger på en avancerad nivå och utbildas på universitet och högskola.
- B-funktionerna utgörs av roller där yrkesspecifik kompetens krävs med specialisering inom ett yrkesområde. Dessa utbildas exempelvis inom yrkeshögskolan.
- C-funktionerna ligger på en grundnivå och utbildas till exempel inom yrkesvux eller på folkhögskola och leder till ingångspositioner i branschen.

Branschen präglas av en stor andel projektanställningar och frilansare. Det kan därför ta tid för nytexaminerade att etablera sig i branschen, bygga upp ett nätverk och få kontinuerlig försörjning. Många har därför andra arbeten i perioder.

I den statliga utredningen *Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland* (SOU 2025:24) beskrivs bland annat trenderna och kompetensbehoven i film- och tv-branschen. Enligt utredningen har volymen av film- och tv-produktion ökat kraftigt i samhället på grund av samhällets och mediavärldens digitalisering. Framväxten av digitala medier har medfört en ökad efterfrågan och konsumtion av innehåll. I samhället i stort kompletteras dessutom text i allt högre utsträckning av rörlig bild, vilket betyder att kompetensen att producera rörligt bildmaterial efterfrågas från flera håll än från den traditionella film- och tv-branschen. Den digitala transformationen har påverkat såväl produktion som distribution av innehåll. Digitala plattformar har blivit allt viktigare för att nå publiken och har förändrat tittarvanorna. Utvecklingen har medfört att den svenska film- och tv-branschen fått ökad konkurrens från internationella aktörer och streamingjättar som till exempel Netflix. Svenska producenter måste därför höja sin kvalitet och innovation för att förbli konkurrenskraftiga. Både själva produktionen och finansiering av produktioner har blivit mer komplex och det finns ett behov av att hitta nya affärsmodeller. För att branschen ska kunna möta de nya kraven och möjligheterna betonar utredningen vikten av utbildning och kompetensutveckling.

Film och tv-branschen är konjunkturkänslig. Lågkonjunktur och stigande räntor har de senaste åren lett till minskade investeringar, nedskärningar, inställda produktioner och färre arbetstillfällen. Frilansarna drabbades hårt och många har lämnat branschen. Nu pågår en återhämtning med fler planerade produktioner och en ökad efterfrågan från regionala filmfonder, tv-kanaler och strömningstjänster, uppger YNFT.

YNFT beskriver att globalisering, digitalisering och den snabba tekniska utvecklingen radikalt förändrat förutsättningarna i branschen på kort tid och påverkat hur produktioner genomförs och hur arbetsmarknaden ser ut. Svenska företag konkurrerar direkt med internationella aktörer och produktion samt postproduktion sker alltmer digitalt och molnbaserat. Virtuella studios utvecklas till standard, vilket möjliggör inspelningar i säkra och hållbara miljöer utan att behöva resa till fysiska platser. Virtuella studios skapar nya kompetensbehov kopplat till exempelvis animering, visuella effekter och realtidsrendering. För att möta den nya dynamiska marknaden har producenter, produktionsledare, koordinators och liknande roller fått ökad betydelse för att driva i gång produktioner, säkra finansiering, sätta samman team, koordinera resurser och koppla på internationella partnerskap.

2024 genomförde YNFT en kartläggning av svenska film- och tv-producenters behov av kompetensutveckling. De identifierade några tydliga utvecklingsområden:

- Affärsutveckling och IP-strategier: kunskap om affärsutveckling, inklusive att förstå transnationella affärsmodeller och IP-strategier för att kunna paketera rättigheter och förhandla produktionsavtal.
- Teknikanpassning och innovationsledning: kunskap om teknikanpassning, inklusive att kunna producera i molnbaserade strukturer och använda AI-verktyg för manusutveckling och budgetering. Innovationsledning som innebär att kunna anpassa produktioner till nya tekniker och verktyg, såsom immersiva tekniker, virtuella studios och realtidsrendering.
- Internationell expansion: samproduktionsfinansiering, hantera juridik och bygga exportstrategier.

YNFT anser att yrkeshögskolans praktisknära och flexibla form är särskilt väl lämpad för film- och tv-branschens kompetensförsörjning. Under lågkonjunkturen förlorade många yrkesverksamma i branschen sina jobb. För att återhämtningen ska bli hållbar behöver nuvarande utbildningsutbud bibehållas och utvecklas för att fylla på med ny och relevant kompetens, framför YNFT.

Film- och tv-produktion

Inriktningen rymmer utbildningar till tekniska funktioner inom film- och tv-produktion. Yrkesroller i tekniska funktioner inom ljud, ljus och kamera, filmklippare, filmtekniker, redigerare i rörlig bild och animationsoperatör är exempel på yrkesbenämningar som ingår i yrkesgruppen 3521 – bild- och sändningstekniker, enligt standard för svensk yrkesklassificering, SSYK. Yrkesgruppen ansvarar för teknik och leder arbete vid sändning av tv-program från studio eller inspelningsbuss. De planerar och hanterar utrustning för redigering och mixning av ljud- och bildinspelningar, gör mixbearbetning av inspelningar samt överför ljud till och från olika media.

Det finns alternativa utbildningsvägar till yrken inom film- och tv-produktion. Vissa gymnasieutbildningar innehåller fördjupningskurser i film- och tv-produktion, men bara två gymnasieskolor varav en i Halmstad och en i Stockholm, har spetsutbildningar inom film. Många universitet- och högskolor erbjuder kurser och program där film- och tv ingår, men det finns bara två högskolor som är specifikt inriktade på att utbilda konstnärliga upphovspersoner, dessa finns

i Stockholm och Göteborg. Några folkhögskolor erbjuder program, kurser och yrkesutbildning inom exempelvis film-, tv- och medieproduktion, filmklippning, ljudproduktion med mera. Det finns också några relevanta utbildningar inom konst- och kulturutbildningar. Det kan också finnas några utbildningar på den privata utbildningsmarknaden.

Av SCB:s yrkesregister framgår att det i Sverige fanns cirka 2 100 anställda i yrkesgruppen bild- och sändningstekniker 2023 (vilket kan jämföras med lika många anställda 2021). Det fanns även drygt 100 egna företagare. Av de anställda hade 34 procent en eftergymnasial utbildning kortare än tre år, i vilket personer med en yrkeshögskoleutbildning ingår. 42 procent hade som högst en gymnasieutbildning och 23 procent hade en eftergymnasial utbildning mer än tre år. Enligt YNFT krävs eftergymnasial utbildning för att kunna arbeta i tekniska roller inom film och tv-produktion. För att kunna få en anställning krävs tillräckligt med praktisk erfarenhet. Folkhögskolornas utbildningar är generellt för breda och grunda och leder möjligen till ingångspositioner i C-funktioner.

Av de anställda i yrkesgruppen 2023 befann sig cirka 100 personer i åldersspannet 55–59 år och beräknas börja gå i pension mellan 2028–2032, vilket i genomsnitt motsvarar 20 personer om året. Utflödet från utbildningsinriktningen summerar till 697 personer perioden 2025–2029, vilket i genomsnitt motsvarar nära 140 personer per år. Utflödet av kompetens från yrkeshögskolan ligger därmed långt över de beräknade pensionsavgångarna för yrkesgruppen. Pensionsavgångar är dock inte det enda som påverkar rörligheten inom en yrkesgrupp. YNFT uppger att behoven är större än så eftersom tekniker inom film och tv kan ta inspelningstekniska uppdrag inom hela den audiovisuella sektorn, även inkluderat dataspelsbranschen, eftersom deras kompetens lätt kan anpassas.

Yrkeshögskolan har utflöden av kompetens från närliggande inriktningar vars utbildningar skulle kunna vara relevanta och leda till yrken i tekniska funktioner i film- och tv-branschen, exempelvis eventtekniker, musikproduktion samt övriga utbildningar inom grafisk design och foto. En analys av efterfrågan för eventtekniker återfinns nedan. Analysen för musikproduktion samt övriga utbildningar inom grafisk design och foto återfinns i områdesanalysen Musik 2025 respektive Foto och bildjournalistik 2025.

Enligt Arbetsförmedlingens yrkesprognos för grupperingen ljus-, ljud- och bildtekniker (vilken även inkluderar yrkesgruppen 3522 – ljud-, ljus- och scentekniker), bedöms möjligheterna till arbete vara små nu och på fem års sikt. I enstaka län kan jobbmöjligheterna vara medelstora.

Enligt SCB:s rapport *Trender och prognoser 2023* finns det risk för stort överskott på eftergymnasialt utbildade inom "medieproduktion" fram till och med 2040, förutsatt att dagens utbildningsvolymen består. Dit räknas bland annat eftergymnasialt utbildade inom film- och tv-produktion. Det hänger samman med lägre pensionsavgångar samt beräknad efterfrågan på arbetskraft.

Film- och tv-producent

Yrkesroller som producent, koordinator, projektledare, produktionsledare och produktionsplanerare inom kultur, media, film och scen med mera ingår i yrkesgruppen 2654 – regissörer och producenter av film, teater med mera. De regisserar teater-, film-, tv- och

radioproduktion med mera samt sätter upp föreställningar och leder repetitioner och inspelningar.

Det finns alternativa utbildningsvägar till film- och tv-producent utöver yrkeshögskolan. Universitet- och högskolor samt folkhögskolan har relevanta program, linjer och kurser. Även inom konst- och kulturutbildning kan det finnas relevanta utbildningar.

Av SCB:s yrkesregister framgår att det i Sverige fanns nästan 3 800 anställda regissörer och producenter av film, teater med mera 2023 (vilket kan jämföras med cirka 2 700 anställda 2021). Det fanns även cirka 900 egna företagare. Av de anställda hade ungefär en tredjedel som högst en gymnasieutbildning, en tredjedel hade en eftergymnasial utbildning kortare än tre år i vilka yrkehögskoleutbildade ingår. Den sista tredjedelen hade en eftergymnasial utbildning längre än tre år. Därmed finns flera utbildningsformer som kompetensförsörjer yrkesgruppen.

Enligt YNFT krävs eftergymnasial utbildning för att arbeta som producent eller produktionsledare, eftersom globaliseringen har ökat kunskapskraven på den enskilde filmarbetaren. Tillräckligt med praktisk erfarenhet krävs också för att kunna få en anställning. Universitets- och högskoleutbildningar har rätt nivå, men innehåller för lite praktik och fokuserar inte tydligt på avgränsade och arbetsledande yrkesroller, menar branschen. Snarare ses universitets- och högskoleutbildningar som ett lämpligt komplement till yrkeshögskolans mer praktiska utbildningar. Folkhögskolornas utbud av kurser och utbildning inom film- och tv-produktion är enligt branschen för breda och grunda och leder möjligen till ingångspositioner i c-funktioner.

Av de anställda i yrkesgruppen 2023 befann sig nära 400 i åldersspannet 55–59 år och beräknas börja gå i pension från 2028–2032, vilket motsvarar ett snitt på 80 personer per år. Utbildningsinriktningens utflöde summerar under perioden 2025–2029 till cirka 300 platser vilket i genomsnitt motsvarar 60 platser per år. Det innebär att utflödet från utbildningsinriktningen nästan når upp till beräknade pensionsavgångar, trots att flera andra utbildningsformer också utbildar inom området. Pensionsavgångar är dock inte det enda som påverkar rörligheten inom en yrkesgrupp.

Enligt Arbetsförmedlingens rapport *Långsiktig yrkesområdesanalys – kultur, media och design* från 2023, bedöms antalet förvärvsarbetande regissörer och producenter öka, men i en successivt minskande takt. En av orsakerna är den ökade efterfrågan på strömningstjänster, där strömningföretag exempelvis börjat producera material själva.

Enligt SCB:s rapport *Trender och prognoser 2023* finns det risk för stort överskott på eftergymnasialt utbildade inom "medieproduktion" fram till och med 2040, förutsatt att dagens utbildningsvolymen består. Dit räknas bland annat eftergymnasialt utbildade inom film- och tv-produktion. Det hänger samman med lägre pensionsavgångar samt beräknad efterfrågan på arbetskraft.

Manusförfattare

Manusförfattare utvecklar idéer och manus för olika format och produktioner, antingen på uppdrag eller utifrån egna initiativ. Arbetet sker i huvudsak genom eget företagande på

frilansbasis, men när efterfrågan på strömmad media ökat och nya aktörer etablerat sig på marknaden har större streamingaktörer även börjat anställa manusförfattare.

YNFT uppger att manusförfattare är fortsatt efterfrågade men står inför utmaningar när det gäller internationell konkurrens och AI. De menar att yrkesrollen inte kan ersättas av AI men att det är viktigt att nya AI-verktyg integreras i manusförfattarnas arbetsprocesser. De betonar att den kreativa kärnan i manusförfattarnas arbete fortfarande är oundgänglig, särskilt när det gäller att spegla samhällsstrukturer och skapa berättelser som reflekterar samtiden. AI kan inte skapa nya historier från grunden, utan bara bearbeta befintligt material.

Det finns alternativa utbildningsvägar till manusförfattare utöver yrkeshögskolan. Relevanta utbildningar finns bland annat på universitet och högskolor, folkhögskolan samt inom konst- och kulturutbildningar.

Manusförfattare tillhör yrkesgruppen 2641 – författare med flera. Av SCB:s yrkesregister framgår att det fanns cirka 1 500 anställda författare med flera 2023 (vilket kan jämföras med cirka 1 300 anställda 2021). Det fanns även cirka 600 egna företagare. Hur många av dessa som specifikt arbetar som manusförfattare går inte att säga. Av de anställda hade ungefär 23 procent en eftergymnasial utbildning kortare än tre år, vilket inkluderar yrkeshögskoleutbildning. 17 procent hade som högst en gymnasieutbildning och 56 procent hade en eftergymnasial utbildning på tre år eller mer.

Av de anställda i yrkesgruppen var cirka 200 mellan 55 och 59 år. De beräknas gå i pension mellan 2028 och 2032, vilket i genomsnitt motsvarar 40 per år. Utflödet av platser till manusförfattare från yrkeshögskolan summerar under perioden 2025–2027 till 74 platser totalt, vilket motsvarar cirka 25 platser per år i genomsnitt.

Det finns begränsat med underlag om efterfrågan för manusförfattare. Arbetsförmedlingen saknar prognos över jobbmöjligheterna för yrket på hemsidan.

Enligt SCB:s rapport *Trender och prognoser 2023* finns det risk för stort överskott på eftergymnasialt utbildade inom "medieproduktion" fram till och med 2040, förutsatt att dagens utbildningsvolymerna består. Dit räknas bland annat eftergymnasialt utbildade inom film- och tv-produktion. Det hänger samman med lägre pensionsavgångar samt beräknad efterfrågan på arbetskraft.

Övriga utbildningar inom film-, radio- och tv-produktion

Inom utbildningsinriktningen finns för närvarande ett fåtal platser till filmarbetare i kreativa teamfunktioner som mask, scenografi och kostym. Det finns även en utbildning inom podcastproduktion. Yrkesrollerna tillhör sinsemellan helt olika yrkesgrupper och yrkesområden enligt standard för svensk yrkesklassificering. Utbildningsinriktningen har i dagsläget ett genomsnittligt utflöde på cirka 40 platser per år.

Alternativa utbildningsvägar skulle kunna vara programmet i scenkonst med inriktning mask och peruk, kostymdesign eller scenografi vid Stockholms konstnärliga högskola. Ytterligare exempel är utbildningar inom design, mode och sömnad på folkhögskolan eller konst- och

kulturutbildningar. Även privata utbildningar finns till sminkör/make-upartist. Inom podcastproduktion finns exempelvis kurser på högskolan.

Flera av yrkesrollerna i inriktningen tillhör gruppen filmarbetare där det enligt branschen varit svårt att rekrytera på grund av bortfall under pandemi och lågkonjunktur. Därför anser YNFT att det är avgörande att dessa utbildningar bevaras för att säkerställa att det finns tillräckligt med kompetens inom dessa områden.

Eventtekniker

Eventtekniker arbetar med att installera, rigga och programmera teknisk utrustning för ljus, ljud, projektorer och LED-skärmar på olika evenemang som konserter, teatrar, mässor och festivaler. De ansvarar för scenbyggnation, underhåller och felsöker utrustningen och säkerställer att allt fungerar smidigt under evenemangen. De samarbetar ofta i team med andra tekniker, artister och arrangörer för att koordinera alla tekniska aspekter, samt bygger, skiftar och river dekor.

Eventtekniker kan vara anställda i kulturinstitutioner som teatrar och konserthus, produktionsbolag inom film-, tv och digital media, event- och mässföretag eller i kommuner och regioner med egna kulturhus eller annan evenemangsverksamhet. De kan också driva eget företag och frilansa.

I Svensk scenkonsts rapport *Plats kring scen – så kan kompetensförsörjningen till scenkonsten stärkas* från 2023 beskrivs hur pandemin påverkade verksamheterna och vilka konsekvenser det ledde till för kompetensförsörjningen. I takt med att stora delar av den ordinarie verksamheten ställde in lämnade många tekniker branschen och har sedan dess inte återvänt. Samtidigt hade nyutbildade personer svårt att få LIA, vilket gjorde det svårt att ta sig in på arbetsmarknaden. Kompetensbristen är därför större nu än den var innan pandemin. Arbetskraft kan idag behöva flygas in från andra länder för att event ska kunna genomföras. Arbetskraftsbristen är enligt rapporten mest akut inom ljus- och bildteknik, tätt följt av scenteknik och liveljudteknik.

Svensk scenkonst är bransch- och arbetsgivarorganisation för företag och institutioner inom scenkonstområdet. De arbetar för närvarande med en förstudie som syftar till att undersöka framtida behov av utbildning och kompetens inom scenkonsten. Förstudien kommer att kartlägga utbildningsvägar, karriärvägar, nuvarande behov av kompetens samt föreslå åtgärder för att möta behoven. Förstudien väntas vara klar till hösten 2025.

Enligt Svensk Teaterteknisk förening (STTF), Svensk Scenkonst och eventföretaget Creative Technology som arrangerar konserter och Eurovision runt om i världen, är efterfrågan stor på kvalificerad teknisk personal i branschen. De betonar vikten av it-kunskap. Trenden går mot alltmer avancerad teknik på föreställningar och events, vilket innebär att kompetensnivån på den befintliga personalen ofta är för låg. Det finns behov av spetskompetens för alla produktioner, även de mindre, eftersom de använder avancerad teknik i olika former. Yrkesrollen kräver också enligt STTF en rad licenser och annan specialistkunskap i till exempel riggning, belastningsberäkningar, mobila plattformar, fallskydd, D-HLR, brand, lagar, regler och förordningar.

Det finns alternativa utbildningsvägar för eventtekniker, men utbudet är begränsat. Grundläggande gymnasieprogram kan exempelvis vara teknikprogrammet eller estetiska

programmet. Utöver yrkeshögskolan finns utbildning via folkhögskolan samt universitet och högskola i viss omfattning. Folkhögskolan har exempelvis eftergymnasial utbildning inom ljud-, ljus- och scenteknik. Stockholms konstnärliga högskola erbjuder programmet scenkonst med inriktning ljud eller ljus. Enligt branschens företrädare kan gymnasieutbildning leda till arbete i branschen, men vidareutbildning och praktisk erfarenhet från olika typer av arrangemang är avgörande för att få den efterfrågade spetskompetensen.

Eventtekniker ingår i yrkesgruppen 3522 – ljus-, ljud- och scentekniker enligt SSYK. Enligt SCB:s yrkesregister var det cirka 3 300 anställda i yrkesgruppen 2023 (vilket kan jämföras med cirka 2 400 anställda 2021). Det fanns också 273 egna företagare. Av de anställda hade cirka 53 procent som högst en gymnasieutbildning, cirka 27 procent hade en eftergymnasial utbildning mindre än tre år, i vilket yrkeshögskoleutbildade ingår. Cirka 19 procent hade en eftergymnasial utbildning på tre år eller mer. För de egna företagarna fanns ingen uppgift om utbildningsnivå. Enligt branschens företrädare behövs ett utbud både inom yrkeshögskolan och högskolan. De något längre och bredare utbildningarna via högskolan kan i högre grad leda till arbetsledande befattningar.

Enligt yrkesregistret befann sig 183 personer i yrkesgruppen i åldersspannet 55–59 år 2023 och beräknas börja gå i pension från 2028–2032. Det motsvarar i snitt cirka 55 personer per år. Utflödet av platser från utbildningsinriktningen summerar under åren 2025–2029 till 362 platser, vilket motsvarar ett snitt på cirka 72 platser per år. Det genomsnittliga utflödet av platser ligger därmed något högre i dagsläget än väntade pensionsavgångar. Pensionsavgångar är dock inte den enda faktorn som påverkar efterfrågan på ny arbetskraft. Det ska dock noteras att yrkeshögskolan är en av flera utbildningsformer som bidrar till den samlade kompetensförsörjningen av yrkesgruppen.

Arbetsförmedlingen har en gemensam yrkesprognos för grupperingen ljud-, ljus- och bildtekniker på hemsidan i maj 2025, i vilken även yrkesgruppen bild- och sändningstekniker, som nämnts ovan, inkluderas. Enligt yrkesprognosen är möjligheterna till arbete små nu och på fem års sikt. I några regioner kan arbetsmöjligheterna vara medelstora.

Enligt branschens företrädare är det viktigt att bibehålla det befintliga utbildningsutbudet inom yrkeshögskolan och utveckla kvaliteten på utbildningarna. Dock finns ett särskilt behov av att utöka utbildningsmöjligheterna i Norrland där det är särskilt svårt att hitta kvalificerad personal. I storstadsregionerna, såsom Stockholm och Göteborg, uppges utbildningsutbudet vara tillräckligt.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom film och tv-produktion samt eventteknik.

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av de som redan är yrkesverksamma inom film, tv och eventteknik. Det finns i nuläget inga beviljade YH-kurser med startår 2024–2026 för utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys. Det kan dock finnas kurser beviljade inom andra utbildningsinriktningar som skulle kunna vara relevanta även för film-, tv- samt eventbranschens medarbetare.

Kurser inom yrkeshögskolan är efterfrågat för att yrkesverksamma inom eventteknik samt film- och tv-branschen ska kunna anpassa sig till de nya krav och möjligheter som teknikutvecklingen och globaliseringen medför.

Inom film- och tv-branschen efterfrågas kurser relaterat till AI inom olika yrkesområden och arbetsprocesser för virtuell produktion, nya programvaror och tekniska processer. Kortare kurser i branschintroduktion skulle kunna bidra till att använda kompetens från närliggande branscher. Det kan till exempel röra sig om olika typer av hantverkare, frisörer, administratörer och tekniker som behöver en introduktionskurs för att kunna ta uppdrag när en filmproduktion förlägger inspelning i ens närområde.

Inom eventteknik finns ett stort behov av att uppdatera den befintliga personalens kompetens, särskilt när det gäller den senaste tekniken inom ljus och ljud samt it- och nätverkskunskap. Andra aktuella områden kan vara mediaserver, streaming, liveljud, digitala plattformar för ljusbord, ljudbord och scenmaskineri.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser inom YH-program som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildningar inom film och tv-produktion. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kalmar	32	32	32			
Skåne			30	30		
Stockholm	96	148	113	113	35	
Västra Götaland	12	12	12			

Källa: MYH.

Utbildningar till film- och tv-producent. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Skåne	25					
Stockholm	61	61	20	20	20	
Västra Götaland	32	32	20	20		

Källa: MYH.

Utbildningar till manusförfattare. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Värmland	18	18	18			
Västra Götaland	20					

Källa: MYH.

Utbildningar till övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stockholm	35	35				
Västra Götaland	16	16	16			

Källa: MYH.

Utbildningar till eventtekniker. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Skåne		16	16	16		
Stockholm	20	20	20			
Västernorrland	12		12			
Västra Götaland	28	58	58	58	28	

Källa: MYH.

Översikten visar att den stora majoriteten av utbildningsplatser för film och tv finns i Stockholm följt av Västra Götaland. Kalmar, Skåne och Värmland har ett mindre utbud. Norr om Stockholm saknas utbildningsplatser för film- och tv-produktion inom yrkeshögskolan.

Utbildningsplatserna till eventtekniker har ökat något på senare år och finns nu i Stockholm, Västra Götaland, Skåne och Västernorrland.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2024 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte svarar på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Film- och tv-produktion

Region Kalmar, Skåne, Stockholm och Västra Götaland har svarat att utbudet bör bibehållas.

Region Blekinge har svart att Filmnod i Karlskrona behöver kompetens inom detta område.

Region Västra Götaland har svarat att volymerna förvisso minskar men ny teknik skapar nya yrkesroller.

Region Örebro har svarat att det finns behov i länet av tekniker inom ljus och ljud eftersom Örebro län och kommun är en plats med många större kulturevenemang.

Film- och tv-producent

Region Stockholm samt region Västra Götaland har svarat att utbudet bör bibehållas.

Region Västra Götaland har svarat att det behövs en ny generation som är mer tränad i publikutveckling och marknadsföring, inte bara produktion och finansiering.

Manusförfattare

Region Värmland har svarat att utbudet bör bibehållas. De uppger att det finns en fortsatt efterfrågan inom branschen på utbildade manusförfattare för både film och tv. Värmlands behov av kompetensen uppges vara större än det antal personer från länet som faktiskt går utbildningen.

Västra Götaland har svarat att utbudet kan minskas. De framför att volymerna av tv-produktion nu har minskat efter att tidigare ha ökat väldigt mycket.

Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion

Ingen region har kommenterat utbudet eller behovet.

Eventtekniker

Region Skåne har svarat att platserna bör bibehållas. De framför att Skåne och framför allt Malmö har en riktad satsning mot kultur med bland annat film i Skåne.

Region Örebro framför även här att det finns behov i länet av tekniker inom ljus och ljud eftersom Örebro kommun är en plats med många större kulturevenemang.

Bedömning av utvecklingen för nya platser inom YH-program med start från 2026

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

Film- och tv-produktion

Dimensioneringen av utbildningsinriktningen har ökat under senare år och ligger nu kring 140–190 platser per år. Myndigheten bedömer att utflödet bör bevaras eller minska något. Det innebär att cirka 0–50 platser bör beviljas för start 2026 för att komplettera redan beslutade platser. Kurser för kompetensutveckling av redan yrkesverksamma kan vara aktuellt.

Film- och tv-producent

Myndighetens bedömning är att nuvarande dimensionering på cirka 120 platser per år bör bevaras eller minska något. Det innebär att cirka 40–65 platser bör beviljas för start 2026 för att komplettera redan beslutade platser. Kurser för kompetensutveckling av redan yrkesverksamma kan vara aktuellt.

Manusförfattare

Dimensioneringen av utbildningsinriktningen minskar något de kommande åren. Myndighetens bedömning är att utflödet bör bevaras på den lägre nivån, runt cirka 20 platser per år. Det innebär att cirka 20 platser bör beviljas för start 2026. Kurser för kompetensutveckling av redan yrkesverksamma kan vara aktuellt.

Övriga utbildningar film-, radio- och tv-produktion

Myndighetens bedömning är att nuvarande dimensionering runt 20–50 platser per år bör bevaras. Det innebär att ca 20–50 platser bör beviljas för start 2026. Kurser för kompetensutveckling av redan yrkesverksamma kan vara aktuellt.

Det bör beaktas att dimensioneringen inom en så kallad övrigkod är svårbedömd utifrån att innehållet kan vara diversifierat.

Eventtekniker

Dimensioneringen av utbildningsinriktningen har ökat under senare år och ligger nu kring 105 platser per år. Myndighetens bedömning är att utflödet bör bevaras eller minska något. Det innebär att cirka 0–35 platser bör beviljas för start 2026 för att komplettera redan beslutade platser. Kurser för kompetensutveckling av redan yrkesverksamma kan vara aktuellt.

Definitioner	
Andel i arbete	De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Examensgrad	Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad. Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen. Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har. För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.
Konfidensintervall	Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).
Utnyttjade platser	Utnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.
SUN-inriktningar	Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Box 145

721 05 Västerås

www.myh.se